

„Habemus Papam! Máme pápeža!“ Je ním jezuita Jorge Mario Bergoglio Zvolil si meno František

Prvým znamením tejto radostnej správy v stredu 13. marca 2013 o 19.06 hod. bol biely dym z komína Sixtínskej kaplnky a vzápätí hlahol zvonov Baziliky sv. Petra. Stalo sa tak v piatom skrutíniu 75. konkláve, ktoré sa začalo 12. marca.

Krátko po 20-tej hodine to oznámil kardinál Tauran, protodiakon z lodžie baziliky.

O 20.26 sa niesli preplneným námestím prvé slová 265-teho nástupcu sv. Petra, 266. pápeža, ktorý si zvolil meno František: *„Bratia a sestry, dobrý večer. Viete, že úlohou konkláve bolo dať Rímu biskupa. Zdá sa, že moji bratia kardináli ho išli vybrať takmer na koniec sveta. Ale sme tu... ďakujem vám za prijatie. Rímske diecézne spoločenstvo má svojho biskupa: Ďakujem! Predovšetkým chcem, aby sme sa pomodlili za nášho emeritného biskupa Benedikta XVI. Modlime sa všetci spoločne za neho, aby ho Pán požehnal a Panna Mária ochraňovala. (Otče náš, Zdravas, Sláva Otcu!) A teraz začíname túto púť, biskup a ľud. Púť rímskej Cirkvi, ktorá predsedá v láske všetkým cirkoám. Púť v bratskej láske, vzájomnej dôvere. Vždy sa modlime za seba, jeden za druhého. Modlime sa za celý svet, aby zaoládlo medzi nami bratstvo. Želám si, aby táto púť Cirkvi, ktorú dnes začíname, a na ktorej mi pomôže môj tu prítomný vikár, priniesla plody pre evanjelizáciu tohto nádherného mesta. Teraz chcem udeliť požehnanie, ale predtým vás chcem požiadať o jednu láskavosť. Skôr ako biskup požehná ľud, prosím vás, aby ste prosili nášho Pána, aby požehnal mňa. Modlitba ľudu, ktorý žiada požehnanie pre svojho biskupa. V tichosti sa modlite za mňa. A teraz udelím Požehnanie vám a celému svetu, všetkým mužom a ženám dobrej vôle. Bratia a sestry, teraz vás už opustím. Ďakujem vám za prijatie. Modlite sa za mňa a do skorého videnia! Uvidíme sa čoskoro. Zajtra sa chcem ísť pomodliť k Panne Márii, aby ochraňovala Rím. Dobrú noc a dobre si odpočinite.“*

Životopis nového pápeža Františka

Kardinál Jorge Mario Bergoglio je teda novým pápežom, nástupcom Benedikta XVI. 76-ročný arcibiskup z Buenos Aires je tiež prvým pápežom jezuitom a prvým pápežom pochádzajúcim z Latinskej Ameriky.

Pokorný na strane chudobných. Stále: Doteraz ako kňaz a biskup, teraz ako nástupca apoštola Petra. Prvý jezuitský pápež, prvý s menom František. Narodil sa v Buenos Aires 17. decembra 1936 v rodine pôvodne z Piemontu. Otec Mario je železničiar, matka Regina je žena v domácnosti. Od mladého veku vyniká budúci pápež svojou evanjeliovou jednoduchosťou. Pôvodne získal diplom inžiniera chémie, potom sa rozhodol pre kňazstvo a vstúpil do seminára vo Villa Devoto, následne 11. marca 1958 vstúpil do noviciátu Spoločnosti Ježišovej. Študoval tiež humanitné vedy v Čile, v roku 1963 po návrate do Buenos Aires, završil štúdium filozofie v kolégiu sv. Jozefa v meste San Miguel. V polovici 60. rokov bol

Rodinné listy

Slovenskej rodiny Vatikánskeho rozhlasu

Rím 15. marca 2013

profesorom literatúry a psychológie v kolégiu Nepoškvrneného počatia Panny Márie v meste Santa Fe. Potom vyučoval tie isté predmety na jezuitskej Univerzite El Salvador v Buenos Aires. Za kňaz bol vysvätený 13. decembra 1969, tretiu probáciu absolvoval v Alcalde de Henares v Španielsku a 22. apríla 1973 zložil doživotné sľuby v Spoločnosti Ježišovej. V júli toho istého roku je vymenovaný za provinciála argentínskej provincie jezuitov a túto službu vykonával po dobu šiestich rokov. Bol rektorom Filozofickej a teologickej fakulty v San Migueli a pôsobil ako farár vo viacerých farnostiach. V marci 1986 odišiel do Nemecka dokončiť svoju dizertačnú prácu. Predstavení ho následne poslali na univerzitu Univerzitu El Salvador a potom do Cordoby, kde pôsobil ako profesor a špirituál. VIAC

Z programu prvých dní novozvoleného Svätého Otca

Pápež František sa vo štvrtok **14. marca** dopoludnia odobral do Baziliky Santa Maria Maggiore, aby zotrval v modlitbe pred oltárom Božej Matky Salus Populi Romani, ako povedal vo svojom prvom príhovore tesne po zvolení z lodžie Baziliky sv. Petra asi 100-tisícovému zhromaždeniu veriacich. Sprevádzal ho prefekt Pápežského domu Mons. Georg Gaenswein a viceprefekt Pápežského domu Leonardo Sapienza. Popoludní o 17.00 hod. slávil Eucharistiu spolu s kardinálmi voličmi v Sixtínskej kaplnke. V piatok **15. marca** prijal Svätý Otec všetkých kardinálov v Klementínskej sále Apoštolského paláca. V sobotu **16. marca** o 11.00 hod. sa uskutoční audiencia pre pracovníkov médií v Aule Pavla VI. V nedeľu **17. marca** napoludnie prednesie nový pápež z okna svojej pracovne príhovor pred modlitbou Anjel Pána. Slávnosť svätého Jozefa, budúci utorok **19. marca**, bude dňom inaugurácie pápeža Františka. Touto eucharistickou slávnosťou na Námestí sv. Petra, so začiatkom o 9.30 hod. sa oficiálne začne jeho pontifikát. V stredu **20. marca** nebude v jeho programe generálna audiencia, ale stretnutie s delegáciami iných vierovyznaní. Ako povedal hovorca Vatikánu P. Federico Lombardi, pápež František zrušil všetky oficiality v súvislosti so svojou inauguráciou, diplomatom sa nebude posilať osobitné pozvanie, všetci, ktorí chcú prísť, sú vítaní. Pápež ešte v deň, keď bol zvolený, požiadal v telefonickom rozhovore apoštolského nuncia v Argentíne Mons. Tscherriga, aby biskupi a veriaci z Argentíny, ktorí by pri tejto príležitosti chceli prísť do Ríma, nevynakladali financie na letenky, ale venovali peniaze ako prejav solidarity radšej chudobným.

Svätá omša v Sixtínskej kaplnke na ukončenie konkláve

Nový pápež František spolu s kardinálmi voličmi slávil **14. marca 2013 popoludní o 17.00 v Sixtínskej kaplnke svätú omšu na ukončenie konkláve. Vo svojej prvej „pápežskej“ homílii, vychádzajúc z čítaní, si za kľúčový pojem zobrať „pohyb“.**

V týchto troch čítaniach vidím niečo, čo majú spoločné: je to pohyb. V prvom čítaní je pohybom putovanie. V druhom čítaní sa pohyb nachádza v budovaní Cirkvi. V treťom, teda v evanjeliu, je pohybom vyznanie. Kráčať, budovať, vyznávať. Kráčať.

„Hor sa, dom Jakubov, kráčajme vo svetle Pánovom!“ Toto je prvá vec, ktorú povedal Boh Abrahámovi: „...chodievaj predom mnou a buď dokonalý“. Kráčať. Náš život je púťou a ak sa zastavíme, niečo nie je v poriadku. Kráčať vždy v prítomnosti Pána, v Pánovom svetle a hľadať spôsob ako žiť v dokonalosti, ktorú Boh žiada od Abraháma pri svojom prísľube. Budovať. Budovať Cirkev. Hovorí sa o kameňoch:

kamene majú svoju konzistenciu. Hovorí sa ale o živých kameňoch, pomazaných Duchom Svätým. Budovať Cirkev, Kristovu nevestu na uholnom kameni, ktorým je Pán a takto druhým spôsobom pohybu v našom živote – budovať. **VIAC**

Slová nového pápeža kardinálom na rozlúčku či na nový začiatok

„Neprepadnime pesimizmu, odovzdajme mladým múdrosť života.“ Toto sú niektoré z mnohých silných povzbudení, ktorými sa obrátil pápež František vo svojom príhovore 15. marca na kardinálov v Klementínskej sále. Prvá audiencia Svätého Otca bola lekciami skutočného bratstva a priateľstva v Pánovi.

Bratia kardináli, tento čas venovaný konkláve bol veľmi významný nielen pre kolégium kardinálov, ale aj pre všetkých veriacich. V týchto dňoch sme takmer hmatateľne cítili priazeň a solidaritu celej Cirkvi, rovnako ako aj pozornosť mnohých ľudí, ktorí aj keď nezdieľajú našu vieru, pozerajú sa s úctou a obdivom na Cirkev a Svätú stolicu. Z každého kúta sveta sa vznáša vrúcna a spoločná modlitba kresťanského ľudu za nového pápeža a plné emócií bolo aj moje prvé stretnutie s davom zhromaždeným na Námestí sv. Petra. V súvislosti s týmto sugestívnym obrazom modliacich sa a radostných ľudí, stále vtlačeným do mojej mysle, by som chcel vyjadriť svoju úprimnú vďačnosť biskupom, kňazom, zasväteným osobám, mládeži, rodinám, seniorom za ich duchovnú blízkosť, takú dojemnú a vrúcnu. Cítim potrebu vyjadriť svoju hlbokú a úprimnú vďačnosť vám všetkým, ctihodní a drahí bratia kardináli, za vašu bezprostrednú spoluprácu vo vedení Cirkvi počas *sede vacante*. **VIAC**

List pápeža Františka vrchnému rabínovi Ríma

Pápež František zaslal pozdravný list vrchnému rabínovi Ríma Riccardovi Di Segnimu. V dokumente datovanom 13. marca 2013 sa uvádza: „V deň mojej voľby za biskupa Ríma a pastiera univerzálnej Katolíckej cirkvi Vám posielam môj srdečný pozdrav, oznamujúc Vám, že slávnostná inaugurácia môjho pontifikátu sa uskutoční v utorok 19. marca.“ „Dôverujúc v ochranu Najvyššieho“ – píše Svätý Otec – „naozaj dúfam, že budem môcť prispieť k progresu, ktorý vzťahy medzi židmi a katolíckymi zaznamenali počnúc od Druhého vatikánskeho koncilu, v duchu obnovennej spolupráce a v prospech sveta, ktorý môže byť stále viac a viac v súlade s vôľou Stvoriteľa.“

P. Lombardi: Všetci sme boli prekvapení, aj ja; milo prekvapení

V Mediacentre, zriadenom v átriu Auly Pavla VI. sa aj deň po zvolení pápeža konal brífing riaditeľa Tlačového strediska Svätej stolice pátra Federica Lombardiho s novinármi. Priznal, že aj jeho táto voľba prekvapila a oboznámil ich s ďalšími prekvapeniami a novinkami nového pápeža.

„Všetci sme s veľkým pohnutím prežívali moment, keď sa na lodžií Baziliky sv. Petra objaví nový pápež, boli sme ohromení mnohými novými aspektmi: pôvod, zvolené meno, spôsob, akým sa predstavil, spontánne rozprávanie, aj postoje.“ (...) „Samozrejme, boli sme všetci prekvapení, musím povedať, že aj ja, nečakal som to. Boli to teda momenty veľkého prekvapenia, veľmi pozitívne.“ Hovorca Vatikánu dal do pozornosti, že počas aktu,

ktorým kardináli vzdali úctu a vyjadrili poslušnosť novému pápežovi ešte v Sixtínskej kaplnke, Svätý Otec nesedel na vyvýšenom sedadle, ktoré je k tomu normálne vyhradené, ale jednoducho stál pred oltárom. Spomenul veľmi jednoduché oblečenie, v ktorom sa nám predstavil, bez známeho plášťa, ako povedal, „kríž, ktorý mal, je ten istý ako nosil predtým ako biskup, pomerne jednoduchý, a potom to, čo povedal, sú

skutočnosti, ktoré netreba opakovať. Hlboko sa nás dotkol jeho pastoračný postoj, postoj biskupa Ríma, najmä vzťah s veľkou komunitou Ríma; chcel, aby bol vikár Ríma pri ňom v tomto okamihu, to bol tiež nový prvok v porovnaní s minulosťou. Ďalší detail, ktorý zasiahol nás všetkých, bola prosba o modlitby ľudí za neho, ešte predtým, ako udelil požehnanie sa sklonil a prosil o Božie požehnanie skrze modlitbu ľudu, to bol veľmi významný akt“. **VIAC**

Vyhlasenie pátra Lombardiho k obvineniam voči Bergogliovi

Kampaň voči Bergogliovi je dobre známa a trvá už niekoľko rokov. Jej pôvodcom je istá tlač, ktorá sa zameriava na veľakrát klebetné a ohovárajúce kampane. Antiklerikálna povaha tejto kampane ako aj iných obvinení voči Bergogliovi je veľmi evidentná. Obvinenie, ktoré uvádza, sa týka obdobia, keď Bergoglio ešte nebol biskupom, ale superiorom jezuitov v Argentíne a dvoch kňazov, ktorí boli unesení a ktorých on neochránil. Nikdy však voči nemu nebolo vznesené žiadne konkrétne obvinenie. Argentínska justícia ho vypočúvala raz, ako osobu informovanú o faktoch, ale z ničoho ho neobvinila. On sám dokumentovaným spôsobom obvinenia negoval. Naopak, jestvuje mnoho dôkazov, ktoré svedčia o tom, koľko Bergoglio urobil pre ochranu mnohých osôb v čase vojenskej diktatúry. Je známe, že už ako biskup zohral významnú úlohu pri podnecovaní Cirkvi v Argentíne, aby sa ospravedlnila za to, že neurobila dosť v čase diktatúry. Uvádzané obvinenia patria k praktikám historicko-spoločenskej analýzy obdobia diktatúry, ktoré už roky vykonávajú niektoré zložky antiklerikálnej ľavice s cieľom útočiť na Cirkev. Musia byť rozhodne odmietnuté.

Vyjadrenie generálneho predstaveného Spoločnosti Ježišovej

V mene Spoločnosti Ježišovej ďakujem Bohu za zvolenie kardinála Jorgeho Maria Bergoglia SJ za nového pápeža, ktoré otvorí pre Cirkev etapu plnú nádeje. My všetci jezuiti sprevádzame nášho brata modlitbou a ďakujeme mu za jeho štedrosť pri prijatí zodpovednosti viesť Cirkev v rozhodujúcej chvíli. Meno František, ktorým sa bude odteraz nazývať, evokuje evanjeliového ducha, blízkosť k chudobným, jeho identifikáciu s ľuďmi jednoduchými a jeho úsilie o obnovu Cirkvi. Od prvej chvíle, keď sa predstavil pred Božím ľudom, vydal viditeľným spôsobom svedectvo o svojej jednoduchosti, pokore, pastoračnej skúsenosti a spirituálnej hĺbke. „Vlastný charakter našej Spoločnosti je byť rádcom náboženským, apoštolským, kňazským a zjednoteným s Rímskym pápežom zvláštnym putom lásky a služby.“ (NC 2, č. 2) Preto sa delíme o radosť s celou Cirkvou a zároveň si želáme obnovu našej pohotovosti pre poslanie vo vinici Pánovej v zhode s duchom nášho osobitného sľubu poslušnosti, ktorý nás špecifickým spôsobom spája so Svätým Otcom (35. GK, D. 1, 17).

Radosť františkánov z voľby nového pápeža Františka

Bratia františkáni z Assisi vzdávajú vďaka Bohu a vyjadrujú radosť z voľby kardinála Jorgeho Bergoglia za pápeža a z výberu mena František. Kustód konventu bratov františkánov v Assisi páter Mauro Gambetti prezradil ich prvé dojmy.

„Keď sme počuli, že zvolený bol kardinál Bergoglio s menom František, všetkými akoby až trhlo. Bola to ako explózia radosti a obdivu z tohto rozhodnutia, myslím, že odvážneho zo strany pápeža. Náš obdiv je zmiešaný s pocitom zodpovednosti. Domnievame sa, že je to výzva pre nás, aby sme boli viac konzistentní a verní charizme, ktorá bola darovaná Cirkvi skrze svätého Františka.“ Veľmi zrejماً črta pápeža, aspoň z jeho prvých slov, je pokora a dobrota, čo sú možno spôsoby ako robiť veľké veci. Aké je vaše prianie v súvislosti s novým pápežom? *„Aby si naozaj dokázal zachovať tie rysy, ktoré prejavil vo svojich prvých slovách a prvých gestách; sú veľmi silné, najmä tá veľká jednoduchosť. Budeme ho podporovať našimi modlitbami a naozaj by sme sa chceli podieľať na tomto poslaní, ktoré on prijíma za vlastné a ktoré súvisí so zvoleným menom: vniesť do Cirkvi a do sveta túto evanjeliovú prostotu, ktorá lepšie odhalí tvár Krista každému človeku, každej kultúry, rasy a dokonca aj náboženstva.“*

VIAC

Chronológia 75. konkláve, ktoré zvolilo nástupcu Benedikta XVI.

Od skorého rána v utorok 12. marca 2013 lemovali Berniniho kolonádu zástupy veriacich v očakávaní mimoriadneho eucharistického slávenia. „Missa pro eligendo Pontifice“ o 10.00 hod. v Bazilike sv. Petra, bola úvodom do konkláve.

Svätú omšu za voľbu 266. pápeža koncelebrovali s kardinálom Angelom Sodanom všetci kardináli, teda aj nevolíči. Dekan kardinálskeho kolégia v **homílii** vyšiel z úryvku Ž 89 „Pánovo milosrdenstvo chcem ospevovať naveky“. Po následných slovách

poďakovanie Benediktovi XVI. zaznel v bazilike dlhý aplauz. Slávnosť sledovalo 5600 novinárov z celého sveta. „Procesia vstupu do Sixtínskej kaplnky“ o 16.15 viedla od Paulínskej kaplnky za spevu litánií ku všetkým svätým. Po speve *Veni Creator* kardináli zložili predpísanú prísahu. Po zvolaní *extra omnes* kardinál nevolič Prospero Grech preniesol prítomným meditáciu, po ktorej nasledovala prvá voľba. **VIAC**

Svet v očakávaní úspešnej voľby nového pápeža

Čierny dym z komína Sixtínskej kaplnky – znamenie neúspešnej voľby – mohli počas prvých dvoch dní vidieť davy pútnikov na Námestí, ale prostredníctvom médií i celý svet, dvakrát. Ak výsledok skrutínia nie je 77 hlasov, čo sú dve tretiny potrebné k voľbe, konkláve pokračuje.

V prvom a jedinom hlasovaní prvého dňa konkláve 12. marca nedošlo medzi 115 kardinálmi voličmi k dvojtretej zhode, čierny oblak dymu to oznámil o 19.41 hod. Streda 13. marca bola teda ďalším dňom očakávania. Pre kardinálov voličov sa začal presunom z Domu sv. Marty do Apoštolského paláca. V Paulínskej kaplnke spoločne slávil svätú omšu o 8.15, o 9.30 hod. vstúpili do Sixtínskej kaplnky, kde po modlitbe breviára nasledovali dve skrutínia. Lístky neboli spálené hneď po prvom hlasovaní, keďže nebolo úspešné. Druhý čierny obláčik dymu o 11.38 hod. bol informáciou, že ani dve dopoludňajšie hlasovania druhého dňa nerozhodli o novom nástupcovi sv. Petra. Kardináli opustili Sixtínsku kaplnku v čase obeda okolo 12.30 a vrátili sa do nej popoludní o 16.00 hod. Ani 4. hlasovanie 13. marca popoludní nerozhodlo o nástupcovi Benedikta XVI., avšak do tretice o 19.06 vyšiel z komína, na ktorý sa upieral pohľad celého sveta, čierny dym. Vzápätí radostnú správu potvrdil hlahol zvonov na Bazilike sv. Petra.

Z reakcií na voľbu nového pápeža

Z množstva reakcií na svetovú udalosť 13. marca 2013 vám ponúkame reakciu kardinála **Jozefa Tomka**, emeritného prefekta Kongregácie pre evanjelizáciu národov. Na Námestí sv. Petra bol v tento večer aj arcibiskup **Cyril Vasil**, sekretár Kongregácie pre východné cirkvi.

Rodinné listy SR VR – ako týždenný prehľad aktivít Svätého Otca – vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, repríza ráno nasledujúceho dňa o 5.15

Rádio Slovensko: týždenná spravodajská 10-minútovka v nedeľu o 5.05, repríza o 22.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45

Počúvanie cez internet: www.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ